

drugim obrekoval, da sem jaz dopisovalec „Südst. Post“. Očita mi, da sem se hlinil. Komu uže? Sem li dohajal v Tlake k magnatu ali v Črmožiše k baronu? Krivi me tudi, da jaz ljudi obiram; bil sem prisiljen nekatere hudobneže sodnji naznaniti, da jih je nekoliko spokorila zbog obrekovanja. Naj mi tudi dopisnik dokaže, da sem jaz zoper volitev rekuriral ali pa komu svetoval. Tudi slabo odgojo izročene mi mladine očita. Tega Vi soditi ne morete, ker niste strokovnjak, ampak drugi. To dopisnik najboljše vé od svojih dveh sinov, katera res nobenega ne pozdravita, še učitelja ne, ampak glavo pobesita kot solnčnica. Sta se pri meni to učila? Isto tako naj dokaže, kedaj in komu sem nemške frajmavarske knjige razdelil in sploh katero nemško razen učnih.*)

Klanjšček, učitelj.

Od Sv. Lorenca na kor. žel. (Vabilo.)
Občinski odbor pri sv. Lovrencu v puščavi si je na vso moč prizadeval, da bi zabranil zborovanje tukajšnjega bralnega društva. Pa višje oblastvo je vse dotične sklepe ovrгло in bral. društvu naznanilo, da sme zborovati, kadarkoli hoče in je tudi krčmarju g. Andreju Pernatu dovolilo, da sme čez postavno uro točiti. Vsled tega bode društvo zborovalo v nedeljo dne 20. febr. t. l. po sledečem vzporedju: 1. Ouver-tura k operi „Conte St. Bonifacio“. 2. Govor. 3. Senčica iz opere „Dinorah“. 4. Poročilo taj-nikovo. 5. „Don Cesar“ Potpouri. 6. Bob iz Kranja, šaloigra s petjem. 7. Prosta zabava s petjem in plesom Svira vojaška godba 47. peš-polka. Vstopnina za osebo 50 kr.; začetek o 3. uri popoldne. Ker ni bilo mogoče vsem po-sameznim rodoljubom poslati vabila, zato jih tukaj prav uljudno prosimo, da nas kolikor mogoče v obilnem številu počastijo, da tako visokim gospodom, ki sedijo, sklepajo in kimajo v občinskem odboru, pokažemo, da nas s svo-jim brezobzirnim ravnanjem vendar niso v kozji rog vgnali.

Odbor „kmet. bral. društva“
pri sv. Lovrencu pri kor. železnici.

Iz Kotmirske okolice na Koroškem.
(Naša šolska postava in nje nasprot-niki.) Ne le pri vas doli na Štajarskem, tudi mi Korošci imamo križe s sedanjo šolsko po-stavo. Posebno pa za naše gorjanske kraje ni osemletna, nemška in liberalna šola. Posebno ubogi starši, katerih v naši okolici ni majhno število, ter še sami sebe težko preživijo, so primorani otroke celih osem let doma imeti in jih v šolo pošiljati, ker jih v službo nihče ne vzame. Ti se potem še po vrhu namesto dela navadijo postopanja, in ko tak otrok enkrat v službo stopi, ne zna nobenega dela, in je za

nadlego sebi in kmetu. Kaj pa je potem z nemško šolo? Saj vsak lahko spozna, kaj trpijo mali otroci, ako se jim že v tako mladih letih ubija nemščina v glavo, akoravno še svoje slo-venščine ne zastopijo dobro. Kaj bo tak šest-leten otrok družega poznal, ko same tiste reči, ki jih vsak dan okoli sebe vidi? Je pa dosti drugih reči na svetu, ki jih ne pozna, in tudi o takih mora kaj slišati, da bo kaj vedel. Da mu bo pa kaj v glavo šlo, povedati se mu mora vse v maternem jeziku, katerega vsaj toliko zna, kolikor se more od takega otroka prič-a-kovati. Zato smo napravili po vseh slovenskih župnijah prošnje na državni zbor, za šestletne, slovenske šole. V njih naj še bo nemški jezik v 4—5 letu učni predmet. Nje je veliko šte-vilo posestnikov podpisalo, ali žalibog jih je še nekaj takih, od slovenskih mater rojenih posili-nemcev, da jim to ni po volji in le-ti so tudi skovali protipróšnje, naj bi ostalo vse pri starem. Taki so podobni nekdanjim turškim janičarjem, ki so bili tudi katoliških Slovencev sinovi ali Turki so jih pri nas naropali, jih v svoji veri podučili, in ti so prišli ropat in mo-rit svoje nekdanje brate in roditelje. Kdaj bo prišel čas, ko se bomo vsi združeni potegnili za pravice, katere so nam vsem potrebne?

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Lurška pesen.) Zares milo se mi stori, ako slišim prelepo pesen „Zdrava Marija“ o lurški Materi božji. Srce mi veselja utriplje v cerkvi, kjer jo lepo zapojó. Upam, da ni župnije, kamor bi ona že ne bila prodrła. Tudi pri sv. Ani so jo že začeli krožiti, in mislil sem si pri tem: O da bi tudi v našo preljubno župnijo hotela lurška Mati božja priti v svoji podobi. Moje, in upam tudi drugih želje se bodo spolnile. Vrli kmet v Šicah g. Ivan Rokavec že ima v to svrho postavljeno lepo kapelico, za katero je naročil pri našem znanem, slovenskem mojstru g. Lavo-slavu Perku pri sv. Trojici prelepo podobo lurške Marije. Ta novica veseli vse prave čestilce lurške Marije pri nas. Zatorej le zanaprej še prepevajmo lepo pesen! Dobiva se v Cirilovi tiskarni, iztis velja eden krajcar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za „črno vojsko“ bode nam še lesos treba nad 12 milijonov šteti ter je predlog gledé nje že v državnem zboru, pred delegaciji pa pride nov predlog na kakih 25 do 30 milijonov za skupno vojsko. — Predlog dr. Foreggerja gledé nove tiskovne postave ima sedaj posebni odsek poslancev v razpravi, iz-med naših poslancev je v tem odseku g. dr. Gregorec. Kaj prida pa menda ni ta načrt dr. Foreggerja, kajti nihče ga ne sodi dobro. — Nemški klub je razdjan; 17 poslancev mu je obrnilo hrbet ter si namerava nov, strogo

*) Zvesti svoji obljubi dali smo g. učitelju prostor za odgovor in sedaj menimo, da ne bode težko bralcem iz-poznati, kje je resnica. Ured.

nemšk klub napraviti, v njem ne bode prostora za juda. Tako vsaj govore glasila teh mož v Mariboru in Celju ali mi menimo, da velja to le dotlej, dokler noben jud ne pride. — Kakor gre glas, ne ostane noben liberalni nemški poslanec izmed štajarskih drž. poslancev v nemškem klubu ter bodo za nekaj časa divjaki, to je: brez kluba. — Baron Pino, prejšnji poslanec za slov. Velikovski okraj postal je ces. namestnik v Bukovini. Kdo da bode mesto njega voljen za drž. poslanca, še ni gotovo, mogoče je celo, da Slovenci ne bodo volili. Zdi se jim škoda truda, saj jim vlada, katero so doslej slov. poslanci podpirali, ni še v ničem ustregla. Škof v Celovcu je dr. Jos. Kahn, doslej stolni korar v Gradcu. Ako se že ni smel vzeti iz domače škofije, je menda le-ta še najbolji vsaj domá je na Koroškem. — V Ljubljani sta se bila dva nemška turnarja po plesu stepla in še po vrhu redarja, ki ju je prišel mirit, žalila. Sodnija jima pa je sedaj dala na izbiro ali plačati 10 gld. ali pa sedeti 48 ur. Iz Kranjskega gre vsako leto več ljudi v Ameriko, letos bojda že 71 samo iz Novomeškega okraja, od drugod pa še več. Ali bomo našli ondi srečo? — Na Primorskem se nabere letos 1529 mož za stalno vojsko, 153 mož za namestno reservo in najmanj 282 mož brambovcev. — V Trstu je „podporno društvo delavcev“, večina udov je slovanska in se zanima za to društvo že cesarska rodovina. Žitna kupčija pa je v Trstu ponehala skorej do cela in dobivajo tamošnji mlini iz velike večine žito iz tujih dežel. To je škoda, kajti tako naše domače žito ne more imeti cene. — V Oseku na Slavonskem so si uni teden bili v silnih strahih, kajti bila se jim je kolera prikazala in je kar po 10 do 15 ljudi na dan prišla, sedaj pa je bojda že popustila in zadnjo nedeljo že ni nihče zbolel. — Ogerski minister za finance, grof Szapary je odstopil, predsednik ministerstva pl. Tisza pa je sam zasedel njegovo mesto. Ne verjamemo, da mu bode tu tako šlo od rok, kakor v drugih rečeh. Kjer gre za denar, zapne si žepe še tudi Madjar.

Vnanje države. V Carigradu se pogaja sedaj turški veliki vezir (prvi minister) z Bolgari ter jih hoče spraviti z Rusijo. Doslej še človek ne zapazi, da mož to doseže. — V Macedoniji se pa pripravlja bojda celo ustaja na škodo sedanji bolgarski vladi. — V Črni gori so vzprejeli prav lepo prvega kat. nadškofa. Celozakolniski metropolit mu je prišel nasproti. — Rusija sedaj le čaka ter se dela, kakor da ji ni nič mari za Bolgarijo, v resnici pa se menda pripravlja za odločilno stopinjo. Ignacijev sili na površje in ta mož pomeni v balkanskih rečeh veliko. — Nemški kancelar, knez Bismark rad kaže na Francosko, češ, da je tam že kakor tik pred veliko vojsko in da ne sme

torej Nemčija držati rok križem. Ker se državne volitve pripravljajo po vsej Nemčiji, služi mu to gotovo dobro za-nje. V kat. okrajih ob reki Rena bodo pa še vse eno prejšnji poslanci izvoljeni, da-si Bismarck napenja vse žile, naj spravi ljudstvo na svojo tir. — Tudi v Belgiji govori se samo o bližnji vojski in vladi se mudi z oboroževanjem. — Angleži so sedaj nekam osameli, nobena država ne vleče z njimi in to je poleg drugih reči še sreča, sicer bi bili že gotovo sredi v vojski, zakaj Anglež bi že kje katero državo bil v vojsko zapletel. — Na Francoskem nosi še vedno general Boulanger, vojni minister, bandero ter se je po mislih Nemcev hudo zagrešil. S čem? Pisal je bojda ruskemu caru, tega pa bi ne smel, kajti kaj bi bilo, ko bi kje cara pregovoril, da bi ne vlekel več z Nemci ali pa celo, da bi potegnil s Francozi? No prijeten glas bi to že ne bilo za nemška ušesa. Doslej pa še ni sile. — Italija ima že blizu, da gotovo nove ministre, tudi v tem jim hodi za to, na katero stran se naj obrne Italija, ako nastane vojska. Pravi se, da je bila doehmal neka zveza med našo, nemško in italijansko državo, toda nekaterim ni ona po volji in le-ti so tako dolgo rovali, da je prejšnje ministerstvo odstopilo. Izguba na italijanski strani — tam v Massanah — je bila precejšnja. Kakor se vidi iz novijih poročil, je bila še večja, kakor smo v zadnjem listu povedali. Koliko da je vojakov padlo, to število še ni in ne bode menda nikoli zanesljivo. — V Jeruzalem pojde letos več avstrijskih romarjev, izmed Slovencev bode pa težko, če kdo pojde.

Za poduk in kratek čas.

Krški škof.

Te dni smo brali v dunajskih časnikih novico, da so presv. cesar preč. gosp. dr. Jož. Kahn-a, korarja stolne cerkve v Gradcu, imenovali za kneza in škofa krškega ali celovškega. Dr. Kahn je rojen Korošec in se je l. 1839 rodil pri sv. Juriju v Zagrici.

Od leta 1852 je bil gojenec graškega dijaškega semenišča in je v Gradcu, in ne v Celovcu, kakor poroča „Vaterland“, z odliko dovršil gimnazij. Ravno tako izvrstno zgotovil je l. 1864 bogoslovne študije.

Leta 1871. je bil promoviran za doktorja sv. pisma in je postal profesor verozakona na deželni realki v Gradcu. Kot profesor je obiskal na vsučiščih pravoslovna prednašanja, in je te študije tudi dovršil.

Leta 1882 so mu graški škof izročili vodstvo graškega dijaškega semenišča, katero je še obdržal, ko je leto potem od cesarja bil